

Lietuvoje yra vos 30 žmonių, šnekančių karaimiškai. Devora Grigulevičienė suteikė galimybę ją išgirsti Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje, kur pristatyta Sauliaus Kurnicko knyga „Karaimai visada buvo su mumis“.

Jos autorius – geografijos ir istorijos mokytojas – sako visada domėjęsis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorija, ypač iki Mindaugo laikų. Karaimiškų kraujo ryšių neturįs, tačiau gyvenimiški faktai vis suveddavę su karimais.

„Augau vienoje iš dviejų Panevėžio karaimiškų gatvių – Sodų (antroji – Ramygalos, aut. past.). Karaimas buvo tėčio bendradarbis. Mokiausi tuometėje 5-ojoje vidurinėje mokykloje, kur matematikos mokė Devora Grigulevičienė. Karaimė buvo ir anglų kalbos mokytoja. Žinias gilinau studijuodamas, daugėjo man brangių šios tautos žmonių“, – pasakojo S. Kurnickas.

Knygai „Karaimai visada buvo su mumis“ išleisti jis parašė projektą, gavo finansavimą, tačiau leidinio nebūtų buvę (ar būtų buvęs kitoks) be partnerių, žmogiškųjų ryšių.

„Už vieną pusę knygos esu dėkingas Devorai, kitą – moteriai enciklopedijai Joanai Samulevičiūtei. Su pastarąja bendravome apie 20 metų. Telefonu prašnekėjome apie 200 valandų, iš kurių ilgiausias pokalbis truko apie 3 valandas. Bitės bibliotekai dėkingas už Rapolo Grigulevičiaus fondą, Albinai Saladūnaitei – pagalbą Naujamiestyje“, – sako S. Kurnickas.

Knygoje autorius rašo apie karaimų kilmę, tikėjimą, gyvenimo būdą, karaimus Lenkijoje ir Lietuvoje, Naujamiestyje ir Panevėžyje, Panevėžio krašto karaimų bendruomenės kultūrinę veiklą, maldos namus, kapines, papročius ir tradicijas, šeimų istorijas, žmones ir išskirtines asmenybes. Pavyzdžiui, savarankiškai kinų hieroglifus perkandęs ir vertėju tapęs Romualdas Čeprockis. Bokso čempionu iki 48 kg svorio kategorijoje be kovos tapęs Abramas Tinfavičius. Visoje Lietuvoje garsus lobistas, Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Andrius Romanovskis. Vilniaus „Naručio“ viešbučio savininkas Julijus Novickas.

„Pagrindinė mintis ir misija – papildyti istoriografiją žmonių pasakojimais. Nes žmonės iškeliauja. Tikiuosi, man pavyko“, – viliasi S. Kurnickas.

Leidinį puošia daugiau nei prieš šimtmetį garsių Panevėžio fotografų Leibos Slonimskio, Jankelio Trakmano, Iciko Frido, Leibos Greiserio, Arono Gutnero, Jono Žitkaus darytos nuotraukos. Jas restauravo ir dabartinius karaimų bendruomenės narius fotografavo fotomenininkas Stanislovas Bagdonavičius.

Artimiausiu metu knygą „Karaimai visada buvo su mumis“ bus galima užsisakyti Bitės bibliotekoje arba internetu – www.ibiblioteka.lt.

Asta Sarapienė, komunikacijos specialistė

Gintaro Lukoševičiaus nuotraukos

